

Méltatlan Áldozatok?

Közösségi jelentés migráns
szexmunkás bűncselekmény-
áldozatokról Európában

2020 októbere
Összefoglaló

“ Nem ismertem
senkit, nem beszéltem
eléggel jól a franciát. Félttem
felhívni a rendőrséget, mert nem
voltak papírjaim. Valóban nagyon
nehéz helyzet volt, sok agresszióval
és a tél közepén. Az emberek
azt mondták, hogy ne hívjam a
rendőrséget, mert letartóztathatnak.
Tehát amikor megtámadtak,
egyetlen esélyem az volt, hogy
elmenekültem, vagy néha
valaki megvédett. ”

Szexmunkás, Franciaország

A szexmunkásokat nagyfokú erőszak éri Európában, beleértve a fizikai, szexuális és pszichológiai erőszakot. Annak ellenére azonban, hogy a nőket és más marginalizált csoportokat érő erőszak egyre inkább emberi jogi és nemi egyenlőségi prioritás az Európai Unióban (EU) és Európa Tanácsban, akadémiai intézményekben és civil társadalomban, a szexmunkások ellen elkövetett erőszakra kevesebb figyelem irányul európai és nemzetközi szinten, történjen a szexmunka kontextusában vagy azon kívül.

Becslések szerint a migráns szexmunkások alkotják a nyugat-európai szexmunkás lakosság többségét, Közép-Kelet-Európában is jelentős hányaduk. Az International Committee on the Rights of Sex Workers in Europe (ICRSE) európai szexmunkás jogvédő szervezet új közösségi jelentése ennek a csoportnak az erőszakkal kapcsolatos tapasztalatait írja le, és betekintést nyújt áldozattá válással és az igazságszolgáltatáshoz való hozzáféréssel kapcsolatos tapasztalataikba a 12 szexmunkásjogi szervezet által összegyűjtött esetek alapján. A tanulmány különös figyelmet helyez azokra az akadályokra, amelyekkel a szexmunkások a jelentés-tételi szakaszban szembesültek, valamint a kriminalizáció és a rendfenntartás hatásaira.

International Committee on the
Rights of Sex Workers in Europe
www.sexworkeurope.org
info@sexworkeurope.org

Módszertan és demográfiai jellemzők

Tíz európai ország 12 nemzeti partnerszervezetével együttműködve az ICRSE 49 szexmunkások ellen elkövetett erőszakos esetet és bűncselekményt gyűjtött össze és elemezte ezeket. A szexmunkások részt vettek a kutatási módszertan tervezésében, ideértve annak céljainak meghatározását, egy félig strukturált interjúvázlat létrehozását, valamint a bizonyítékok gyűjtését a válaszadókat toborzók és az interjúztatók szerepében.

A vizsgálatban résztvevő szexmunkás interjúalanyok legfontosabb demográfiai jellemzői:

- A megkérdezett szexmunkások közül 26 nem uniós állampolgár volt, 5 menedékkérő és 5 okmány nélküli bevándorló. 2 főnek volt rövid távú üzleti vagy turisztikai vízum. 20 válaszadó EU-állampolgár volt, akik különböző európai országokban dolgoztak. (1 válaszadó nem hozta nyilvánosságra tartózkodási státuszát).
- A kutatás résztvevői között 26 cisz nő, 19 transz nő és 2 cisz férfi szerepelt.

Fő megállapítások

- A leggyakoribb esetek a (sok esetben ismétlődő) fizikai erőszak cselekedetei voltak a kutatási mintában. A fizikai erőszakot követően a pszichológiai erőszak eseteit regisztrálták a legtöbbször, szemléltetve a társadalmi megbélyegzésnek a szexmunkásokra gyakorolt hatását, amely lehetővé teszi az elkövetők számára, hogy kihasználják a szexet árulók kiszolgáltatott helyzetét és azt, hogy képtelenek segítségre támaszkodni.
- A rablásokat és lopásokat gyakran más esetekkel egyidejűleg követik el. Bár a rablásokat általában nem sorolják a nemi alapú erőszak tipikus cselekedetei közé, a tanulmány azt demonstrálja, hogy a szexmunkásokat a vagyon elleni bűncselekmény elkövetői gyakran megcélazzák, mivel könnyű célpontoknak tekintik őket, akiknek bizonyos mennyiségű készpénz van a birtokukban.
- A mintában szereplő különféle esetek azt mutatják, hogy az áldozattá válás döntő tényezője a szexmunka kriminalizálása, következésképpen a biztonságos munkahelyek hiánya. A szexmunkások, ügyfelek vagy harmadik felek kriminalizálása a rendőrségtől és a hatóságoktól való félelmet vonja maga után, és korlátozza a szexmunkások képességét a bűncselekmények jelentésére, beleértve a kizsákmányolást és az emberkereskedelmet is. A migráció kriminalizálása, valamint a letartóztatástól és kitoloncolástól való félelem szintén negatívan befolyásolja a migráns szexmunkások igazságszolgáltatáshoz való hozzáférését.

- A bizonyítékok alapján a rendőrség felé történő bejelentés lehetővé tévő és hátráltató tényezői a következők:

A rendőrségi feljelentést elősegítő tényezők	A rendőrségi feljelentést akadályozó tényezők
■ A szexmunkás kollektívák vagy megbízható civil szervezetek bevonása, amelyek ösztönzik vagy megkönnyítik a jelentéstételt ■ Bizalom, a rendőrökkel kapcsolatos ismeretek és jó tapasztalatok; a rendőrség elkötelezte magát a szexmunkások védelme mellett ■ Annak tudata, hogy a szexmunkás státuszának feltárása nem használható fel vele szemben ■ Olyan helyzetek, amikor az elkövetők félelme nagyobb, mint a rendőrség hívásának negatív következményeitől való félelem	■ Félelem a (nem dokumentált) migránsként való bejelentés következményeitől: fogvatartás és kitoloncolás ■ Félelem a szexmunkásként való bejelentés következményeitől: pénzbírságok és büntetőeljárás a szexmunkával kapcsolatos bűncselekmények miatt (felajánlkozás; bordélytartás), „outing”, gyermeke felügyeletének elvesztése ■ Félelem, hogy kilakoltatják otthonából vagy lakásából, ahol szexmunkások dolgoznak/laknak ■ Félelem a bejelentés negatív következményeitől mások számára: munkatársak vagy lakástulajdonosok ellen pénzbírság kiszabása vagy büntetőeljárás indítása harmadik félként ■ Korábbi negatív tapasztalatok és általános bizalmatlanság a rendőrséggel szemben
■ A szexmunkával foglalkozó interjúalanyok többsége személyazonosság-ellenőrzés során lépett kapcsolatba a rendőrséggel (57%), ezt követi a tartózkodási hely ellenőrzése (30%), ami magas szintű rendészeti megfigyelést és profilalkotást jelez, ami negatívan befolyásolja a migráns szexmunkás közösség bűnüldözésbe vetett bizalmát. ■ A válaszadók 36% -a csak negatív tapasztalatokról számolt be a rendőrséggel, ami meghatározó a bűncselekmények bejelentésével kapcsolatos döntésekben.	

Következtetés és ajánlások az európai döntéshozóknak

A migráns szexmunkások elleni bűnözés és erőszak továbbra is kevésbé tematizált és kutatott kérdés. A szexmunkások szervezeteinek bizonyítéka szerint sok migráns szexmunkás képtelen, hogy a rendőrség felé jelentse az ellenük elkövetett erőszakot, a megbélyegzés valamint a letartóztatástól és kitoloncolástól való félelem miatt egy olyan társadalmi kontextusban, melyben a szexmunka és a migráció kriminalizált. A jelenlegi a „prostituáció felszámolására” irányuló ideológiai trendek azáltal, hogy a szexmunkások ügyfeleit kriminalizálják, negatívan befolyásolják a szexmunkások bizalmát a hatóságok iránt, valamint kizárják a szexmunkásokat és szervezeteiket a politikai döntéshozatalból.

Ezen megállapítások fényében az ICRSE felhívja a nemzetközi és kormányközi szervezetek, különösen az Európai Unió és az Európa Tanács valamennyi érintett képviselőjét, hogy:

- Kezeljék a szexmunkások ellen elkövetett erőszak jelenségét munkájuk során azáltal, hogy szigorúan bevonják a szexmunkásokat és szervezeteiket, pl. az Európai Bizottság 2020–2025 közötti nemek közötti egyenlőségre vonatkozó stratégiája és az áldozatok jogairól szóló 2020–2025 közötti stratégiája végrehajtásában;
- Támogassák a szexmunka jogokon alapuló megközelítését azáltal, hogy dekriminalizálják a szexmunkát, valamint megszüntetik az összes szexmunkásokra vonatkozó diszkriminatív és elnyomó törvényt és rendeletet;
- Ismerjék el és ösztönözzék a “tűzfal” bevezetését az állami bevándorlás-végrehajtási rendszer és a szolgáltatásnyújtás között a szociális szolgáltatások és az igazságszolgáltatási rendszerekhez való hozzáférés területén;
- Segítsék elő, hogy a rendőrség elszámoltathatósága kiemelt prioritást élvezzen, a marginalizálódott közösségek és az interszekcionális diszkriminációban szenvedők védelme érdekében, csakúgy mint az áldozatok jogairól szóló EU-s irányelv és annak összes rendelkezésének végrehajtása a marginalizált közösségekkel kapcsolatban.

